

Projektrapport - Uppstart av tidiga och samordnade insatser (TSI) i Helsingborg stad

Datum: 2026-06-08

Planerat startdatum: 2024-04-01

Planerat slutdatum: 2026-03-31

Beställare: Socialdirektör Johan Klingborg och utbildningsdirektör
Tony Mufic, Helsingborg stad

Projektledare: Therese Ekheim

Utvecklingsstrateg PART: Anna Haraldsson

Fastställande: PART:s styrgrupp

PART – Preventivt arbete tillsammans

PART är en verksamhetsöverskridande plattform för systematiskt samarbete mellan Landskrona stad, Helsingborgs stad och Region Skåne. PART samskapar med invånarna, olika samhällsaktörer och civilsamhället för att tillsammans ta fram lösningar på samhällsutmaningar som främjar barn och ungas utveckling, hälsa och skolgång (partinfo.se).

Sammanfattning

Under perioden april 2024 – mars 2026 har Helsingborgs stad utvecklat och testat en modell för tidiga och samordnade insatser (TSI) med syfte att tidigt upptäcka och förebygga negativ utveckling hos barn och unga samt främja en trygg och hälsosam uppväxt. Arbetet har genomförts stegvis genom omvärldsbevakning, utveckling av TSI-modell, pilotverksamhet och utvärdering.

Projektet har resulterat i att tre centrala delar identifierats som grund för en Helsingborgsanpassad TSI-modell: stöd för tidig upptäckt av barns behov, strukturer för samordning mellan aktörer samt ett gemensamt förhållningssätt där barnets behov står i centrum. Pilotarbetet på Drottninghögsskolan visade att ett mer systematiskt arbetssätt, med kartläggningssamtal, tydlig intern ärendegång och närvaro från socialtjänsten på skolan, kan stärka möjligheterna att upptäcka behov och erbjuda stöd i ett tidigt skede.

Erfarenheterna från projektet visar att tidiga och samordnade insatser bygger på samspelet mellan relationer, strukturer och ledarskap. Arbetet har också tydliggjort vikten av en gemensam förståelse för vad tidig upptäckt innebär samt behovet av fortsatt utveckling av samordningsformer inom och mellan verksamheter.

Mot bakgrund av de erfarenheter och resultat som framkommit har beslut fattats om ett fortsatt tvåårigt utvecklingsarbete inom ramen för PART. Fokus under de åren är att vidareutveckla modellen, bredda arbetet till fler arenor och åldersgrupper på Drottninghög samt etablera TSI-arbetssättet i ytterligare en stadsdel i Helsingborg. Detta som ett steg på vägen mot ett Helsingborg där alla barn och unga har likvärdiga möjligheter att möta vuxna som tidigt ser, förstår och agerar när stöd behövs, och där barn, unga och familjer får tillgång till ett tillgängligt och sammanhållet stöd i ett tidigt skede när behov uppstår.

Innehåll

1. Inledning och bakgrund	4
2. Projektet tidiga och samordnade insatser (TSI)	5
3. Praktiskt genomförande	6
3.1 Fas 1: Omvärldsbevaka/identifiera resurser, april – december 2024.....	6
3.2 Fas 2: Utveckla en TSI-modell för Helsingborg, januari – juni 2025	7
3.3 Fas 3: Testa och följa upp en TSI-modell, augusti – december 2025.....	8
3.4 Fas 4: Utvärdering och spridning av lärandet, januari – mars 2026	8
4. Erfarenheter och resultat	9
4.1 En TSI-modell för Helsingborg har identifierats och påbörjats	9
4.2 Pilotarbetet visade hur tidig upptäckt kan omsättas i praktiken.....	10
4.3 Stärkta möjligheter till tidig upptäckt och stöd.....	12
5. Lärdomar	13
5.1 Helhetsbild och relationer är grunden för tidig upptäckt	13
5.2 Tidigt stöd kräver strukturer och samordning	13
5.3 Ledarskap, organisering och förankring är avgörande	14
5.4 En gemensam förståelse av vad "tidigt" innebär behöver utvecklas	14
6. TSI-arbetet framöver	15
7. Slutord	16

1. Inledning och bakgrund

Det finns idag en bred kunskapsgrund som visar att tidiga insatser, särskilt under de första åren i ett barns liv, kan få långsiktigt positiva effekter på barns hälsa, utveckling, utbildning och livschanser. Socialstyrelsen och Skolverket lyfter att satsningar på tidiga och förebyggande insatser bör ses som sociala investeringar, där samhället kan få betydande vinster över tid genom att stöd sätts in innan problem fördjupas¹.

För att dessa insatser ska bli effektiva krävs samverkan mellan flera aktörer. Skolverket betonar att barn och unga behöver få stöd i ett tidigt skede av en ogynnsam utveckling, vilket förutsätter en utvecklad samverkan mellan exempelvis förskola eller skola, hälso- och sjukvård och socialtjänst. Genom en sådan samordning skapas en helhetssyn kring barnets situation och behov, vilket ökar möjligheten att ge rätt stöd i rätt tid². Tidiga och samordnade insatser (TSI) används som ett paraplybegrepp för denna typ av strukturerad samverkan i det förebyggande arbetet med barn och unga. Ett samordnat och tidigt agerande gör det möjligt att identifiera behov och sätta in stöd innan svårigheter blir mer omfattande, vilket stärker barns utvecklingsmöjligheter och kan minska behovet av mer ingripande insatser senare i livet³.

Helsingborgs stads arbete med tidiga och samordnade insatser (TSI) utgår från gemensamma uppdrag till socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden, överenskommelsen om samverkan mellan skol- och fritidsförvaltningen och socialförvaltningen samt det arbete som bedrivs inom ramen för Tryggare Helsingborg. Inom sistnämnda lyfts en gemensam modell för TSI fram som ett

---

¹ Socialstyrelsen & Skolverket (2023), *TSI-boken – Stöd i arbetet med tidiga och samordnade insatser för barn och unga*.

² Skolverket (u.å.), *Tidiga och samordnade insatser för barn och unga (TSI)*, tillgänglig via: <https://www.skolverket.se/larande-och-trygghet/elevhalsa-och-stodinsatser/stod-och-tidiga-insatser/tidiga-och-samordnade-insatser-for-barn-och-unga>; samt Socialstyrelsen & Skolverket (2023), *TSI-boken – Stöd i arbetet med tidiga och samordnade insatser för barn och unga*

³ Socialstyrelsen & Skolverket (2023), *TSI-boken – Stöd i arbetet med tidiga och samordnade insatser för barn och unga*; samt Kunskapsguiden (Socialstyrelsen m.fl.) (utan årtal), *Tidiga och samordnade insatser (TSI)*, tillgänglig via: <https://kunskapsguiden.se/omraden-och-teman/barn-och-unga/tidiga-och-samordnade-insatser-tsi/>.

prioriterat initiativ under fokusområdet "Unga som är i, eller riskerar att hamna i, en kriminell livsstil".

I denna rapport beskrivs det praktiska genomförandet samt de resultat, erfarenheter och lärdomar som framkommit under de två första åren av Helsingborg stads TSI-arbete.

2. Projektet tidiga och samordnade insatser (TSI)

Under perioden 2024-04-01 till 2026-03-31 startade TSI upp som ett projekt inom PART. Projektet utgick från följande ramar:

Syftet var att tidigt upptäcka och förebygga negativ utveckling hos barn och unga samt att främja en trygg och hälsosam uppväxt. Målgruppen omfattade barn och unga samt deras familjer, liksom medarbetare inom verksamheter som möter barn och unga. Projektmålen var: (1) att utveckla och testa en TSI-modell för Helsingborg som utgår från barn och ungas behov, samt (2) att identifiera hur TSI-modellen kan implementeras, etableras och spridas till de samhällsaktörer som möter barn och unga.

Arbetet hade följande utgångspunkter: (1) att den TSI-modell som utvecklas inte ska ersätta befintliga insatser för målgruppen, utan komplettera och stärka de insatser som redan finns för att stödja barn, unga och deras familjer, samt (2) att modellen inte ska utformas som en skol- eller socialtjänstmodell, utan som en övergripande modell som kan användas brett inom alla verksamheter och sammanhang där samhällsaktörer möter barn och unga.

Projektet har involverat många aktörer som på olika sätt har bidragit med resurser. Dessa beskrivs i sina respektive sammanhang nedan. Lärdomar från projektarbetet har kontinuerligt dokumenterats och legat till grund för det fortsatta arbetet i varje fas som beskrivs nedan. Arbetet i projektet har även fortlöpande rapporterats och varit föremål för dialog inom PART:s styr- och ledningssystem.

Under projektperioden har barn, unga och deras familjers perspektiv på behovet av tidigt och samordnat stöd beaktats genom forskning, omvärldsbevakning och delaktighet i det operativa pilotarbetet.

3. Praktiskt genomförande

Projektet har genomförts i fyra övergripande faser. Arbetet har varit iterativt, där erfarenheter från varje fas har tagits vidare och utvecklats i efterföljande steg.

3.1 Fas 1: Omvärldsbevaka/identifiera resurser, april – december 2024

Syftet med denna fas var att skapa en kunskapsgrund samt att identifiera behov och förutsättningar för arbetet med tidiga och samordnade insatser (TSI) i Helsingborg stad.

En bred omvärldsbevakning genomfördes, där både forskning och erfarenheter från andra kommuners arbete med TSI ingick. Parallellt kartlades Helsingborgs lokala förutsättningar och nuläge, med fokus på tidig upptäckt av barns behov samt samordning mellan olika aktörer. Inom ramen för denna fas fördes dialog med ett brett spektrum av kommunala verksamheter, kompletterat med perspektiv och kunskap från aktörer inom region, stat och civilsamhälle⁴.

När fas 1 avslutades hade tre centrala pusselbitar identifierats för vad en TSI-modell i Helsingborg behöver innehålla för att utgöra ett komplement som stärker befintligt arbete för barn, unga och deras familjer. Dessa är stöd för tidig upptäckt, struktur för samordning samt ett gemensamt förhållningssätt (mindset). De beskrivs närmare i kapitel 4.1.

---

⁴ I fas 1 involverades medarbetare och funktioner från socialförvaltningen (bland annat öppenvård, mottagning, råd- och stöd, utvecklingsfunktioner och specialiserade team), skol- och fritidsförvaltningen (inklusive elevhälsa, elevhälsans kompetenser, SIP-samordning och verksamhetsstöd), samt rektorer och elevhälsoteam från både skolor och förskolor i olika delar av staden. Dialog har även förts med representanter från andra kommunala verksamheter och bolag, såsom arbetsmarknadsförvaltningen, vård- och omsorgsförvaltningen och Helsingborgshem, samt inom ramen för lokala utvecklings- och samverkansinitiativ samt etablerade samverkansforum (såsom exv. Inva-sam, DrottningH-projektet och samordningsgruppen för fysisk aktivitet och meningsfull fritid). Därutöver har externa aktörer såsom Region Skåne, Polismyndigheten, civilsamhällesorganisationer och andra kommuner med erfarenhet av liknande arbetssätt bidragit med perspektiv och kunskap.

3.2 Fas 2: Utveckla en TSI-modell för Helsingborg, januari – juni 2025

Syftet med denna fas var att utveckla innehåll och struktur i den Helsingborgsanpassade TSI-modellen samt att förbereda för att testa den i praktiken.

Med utgångspunkt i de behov som identifierades i fas 1 påbörjades arbetet med att fylla de tre identifierade pusselbitarna i modellen med konkret innehåll. Drottninghög utsågs till pilotområde genom beslut i Helsingborgs stads omlottgrupp⁵, med Drottninghögsskolan och dess fritidshem som utgångspunkt för det praktiska testet av modellen.

En tvärprofessionell arbetsgrupp etablerades med representanter från flera professioner på pilotskolan samt från socialförvaltningen⁶. Som ett komplement till arbetsgruppens arbete genomfördes även en stadsövergripande workshop, med syfte att bredda perspektiven, skapa delaktighet och lägga en gemensam grund för det fortsatta arbetet⁷. Därutöver involverades flera referensgrupper i syfte att bidra med ytterligare kunskaper och perspektiv⁸.

När fas 2 avslutades fanns ett framtaget kartläggningmaterial för tidig upptäckt, med utgångspunkt i barnets hela livssituation. Det fanns även en tydlig ärendegång för hur oro förs vidare inom skolan, samt ett rektorsbeslut om att samtliga elever skulle erbjudas ett samtal utifrån kartläggningmaterialet under kommande termin.

---

⁵ Helsingborgs omlottgrupp är en förvaltningsövergripande samverkansgrupp på verksamhetschefs- och enhetschefs nivå med representation från flera verksamheter som möter barn och unga, däribland elevhälsa, socialtjänst, vård- och omsorg samt arbetsmarknadsverksamhet.

⁶ Från skolan deltog rektor, biträdande rektor, pedagoger och elevhälsans professioner samt personal från fritidshemmet. Socialförvaltningen representerades av funktioner kopplade till mottagning, råd och stöd samt Familjehuset.

⁷ På workshoppen deltog cirka 70 deltagare från flera verksamheter, inklusive skola, socialtjänst, vård- och omsorg, polis och andra berörda aktörer.

⁸ Dessa omfattade bland annat funktioner inom skol- och fritidsförvaltningen (såsom elevhälsa, verksamhetsstöd och juridisk kompetens), socialförvaltningen (inklusive mottagning och utvecklingsfunktioner), samt en referensskola (Söderskolan). För att bredda perspektiven involverades också Polismyndigheten samt medarbetare kopplade till DrottningH-projektet.

3.3 Fas 3: Testa och följa upp en TSI-modell, augusti – december 2025

Syftet med denna fas var att testa kartläggningsmaterialet och skolans interna ärendegång i praktiken samt att samla in erfarenheter för fortsatt utveckling.

Under höstterminen prövades det framtagna kartläggningsmaterialet och den interna ärendegången på Drottninghögsskolan och dess fritidshem. Arbetet inleddes med en gemensam uppstart för all personal på skolan, där syfte, arbetssätt och material presenterades. Personal fick också möjlighet att praktiskt testa materialet och ge synpunkter inför genomförandet.

Därefter genomfördes kartläggningssamtal med alla elever från förskoleklass till årskurs 6, i huvudsak av elevernas pedagoger. Erfarenheter från arbetet följdes upp vid två tillfällen, i oktober och december⁹.

Parallellt med arbetet på Drottninghögsskolan etablerades under denna fas även en arbetsgrupp med fokus på TSI för barn i åldrarna 0–6 år. Detta med syfte att utforska hur kartläggningsmaterialet och erfarenheterna från Drottninghögsskolan kan användas och anpassas för denna åldersgrupp¹⁰.

När fas 3 avslutades hade ärendegången för att föra oro vidare inom Drottninghögsskolan justerats och förenklats. En fördjupning av TSI-arbetet hade också prövats i två arbetslag (förskoleklass och årskurs 3), och socialtjänstens närvaro på skolan hade schemalagts som en del av den interna ärendegången.

Vidare fattade rektor beslut om att skolan skulle fortsätta arbetet med TSI under 2026, med utgångspunkt i de erfarenheter som gjorts under året.

3.4 Fas 4: Utvärdering och spridning av lärandet, januari – mars 2026

Syftet med denna fas var att sammanställa och sprida projektets erfarenheter och lärande samt att slutföra identifiering och förankring av nästa steg i TSI-arbetet.

Under den avslutande fasen sammanställdes, analyserades och paketerades projektets samlade erfarenheter och lärdomar. Arbetet låg till grund för denna

---

⁹ Detta genom enkäter till berörd personal, uppföljningar i arbetslagen samt dialog och reflektion i den tvärprofessionella arbetsgruppen.

¹⁰ Denna arbetsgrupp utgår från förskola som upptäckararena och består av rektor samt medarbetare från Drottninghögs tre förskolor samt medarbetare från familjecentral, Familjen Läser och Socialt fältarbete inom Socialförvaltningen.

rapport samt för identifieringen av fortsatta utvecklingsbehov och riktning framåt i TSI-arbetet.

Inom ramen för denna fas genomfördes även en konferens med cirka 100 deltagare från flera olika verksamheter, både inom och utanför Helsingborg. Syftet var att sprida projektets erfarenheter, lärande och väg framåt. Konferensen spelades in och finns tillgänglig att se i efterhand via PART:s hemsida (www.partinfo.se).

Vidare fattade PART:s styrgrupp beslut om ett fortsatt tvåårigt TSI-arbete inom ramen för PART, inklusive inriktning för det kommande utvecklingsarbetet. Detta beskrivs närmare i kapitel 6.

4. Erfarenheter och resultat

Arbetet i de fyra faserna har successivt byggt upp kunskap om hur tidiga och samordnade insatser kan utvecklas och omsättas i praktiken i Helsingborg.

I detta avsnitt sammanfattas och fördjupas de viktigaste resultat och erfarenheter som har vuxit fram genom arbetet. Sammantaget visar projektet att det finns goda förutsättningar att stärka arbetet med TSI genom att bygga vidare på befintliga strukturer, samtidigt som vissa gemensamma arbetssätt och stöd behöver fortsätta att utvecklas.

De följande avsnitten beskriver dels hur en TSI-modell för Helsingborg har identifierats och påbörjats, dels vilka konkreta erfarenheter pilotarbetet har gett och vilka resultat som kan skönjas för barn och familjer.

4.1 En TSI-modell för Helsingborg har identifierats och påbörjats

En central utgångspunkt i projektet var att inte utgå från en färdig lösning, utan att låta identifierade behov forma innehållet i modellen. Omvärldsbevakningen och kartläggningen under projektets första fas visade att Helsingborg redan har många insatser och resurser för att främja barns hälsa och förebygga negativ utveckling. Däremot saknas strukturer som på ett systematiskt sätt stödjer tidig upptäckt av behov och samordning mellan aktörer.

Arbetet ledde fram till att tre centrala pusselbitar identifierades, som tillsammans utgör grunden för en TSI-modell för Helsingborg. En modell som kompletterar och stärker redan befintligt arbete i staden. De tre pusselbitarna är:

- stödmaterial och arbetssätt för tidig upptäckt av barns behov, utifrån hela deras livssituation
- samordningsstrukturer som tydliggör hur identifierade behov tas vidare, både inom och mellan kommunala verksamheter samt i samverkan med civilsamhället¹¹,
- ett gemensamt förhållningssätt / mind-set där barnets behov står i centrum och där aktörer runt barnet ser varandra som resurser för att gemensamt möta barnets behov.

Dessa tre delar har därefter utgjort en röd tråd genom hela projektet.

I omvärldsbevakningen framkom även att de behov som identifierades i Helsingborg i hög grad överensstämmer med de principer som ligger till grund för Skottlandsmodellen – Skottlands nationella modell för tidig upptäckt och samordnat stöd till barn och unga. Erfarenheter från svenska kommuner och regioner som har arbetat med att anpassa Skottlandsmodellen till svenska förhållanden, liksom kunskap från forskningsprojektet *Connected Children* vid Linnéuniversitetet, har därför varit viktiga kunskapskällor i utvecklingsarbetet.

4.2 Pilotarbetet visade hur tidig upptäckt kan omsättas i praktiken

Pilotarbetet på Drottninghögsskolan och dess fritidshem resulterade i att ett mer systematiskt arbetssätt för tidig upptäckt och samordning etablerades och integrerades i den ordinarie verksamheten på skolan. Arbetssättet byggde på befintliga möten och strukturer, som förstärktes och breddades i innehåll.

---

¹¹I kartläggningen framkom att samordning ofta sker genom Samordnad individuell plan (SIP) när regionen och socialtjänstens insatser behöver samordnas, men att motsvarande gemensam struktur saknas inom kommunen och i relation till civilsamhället. Därav beslutet att fokusera på denna typ av samordningsstruktur, som stöd i situationer där flera verksamheter behöver samverka kring barn och unga.

Det framtagna arbetssättet består av tre delar:

- kartläggningssamtal med elever utifrån det kartläggningsverktyg som utvecklades i fas 2.
- en intern ärendegång som beskriver hur tidig oro för barn hanteras och förs vidare inom skolan
- regelbunden närvaro från socialtjänsten kopplad till den interna ärendegången.

Kartläggningssamtalen gav personalen en bredare bild av barnens behov genom att sätta fokus på hela barnets livssituation, snarare än att enbart utgå från den egna verksamhetens uppdrag och perspektiv. Medarbetarna upplevde att materialet hade ett tydligt syfte och stort värde, men att vissa frågor var omfattande, otydliga eller svåra för barnen att förstå. Det fanns också ett motstånd bland delar av skolpersonalen kring att genomföra denna typ av samtal med barnen. Det handlade dels om tveksamhet kring att ställa frågor inom vissa delar av kartläggningsverktyget, dels om oro för att tiden för samtalen skulle ta för mycket av barnens undervisningstid och dels ett ifrågasättande av om denna typ av samtal ligger inom ramen för skolans uppdrag.

En viktig erfarenhet var att identifierad oro efter samtal med barnen inte automatiskt ledde vidare till fortsatt arbete eller stöd. Under den första delen av piloten användes den interna ärendegången inte alls, trots att personalen kände viss oro för flera elever. Det berodde inte på bristande engagemang eller vilja att hjälpa eleverna, utan om osäkerhet kring hur frågorna och oron skulle hanteras vidare.

När ärendegången senare förenklades och socialtjänstens närvaro på skolan schemalades (efter uppföljningen i oktober) förändrades förutsättningarna. Pedagogerna fick mod att agera och ta oro för barn vidare när stödet från socialtjänsten blev tillgängligt för dem. Samtidigt möjliggjordes fler perspektiv i arbetet, ärendegången började användas och fler frågor fördes vidare till fortsatt dialog med barn och vårdnadshavare.

4.3 Stärkta möjligheter till tidig upptäckt och stöd

Uppstarten av Helsingborgs TSI-arbete har inte haft som mål att utvärdera långsiktiga effekter för barn och familjer. Erfarenheterna från pilotarbetet ger däremot indikationer på att det arbetssätt som testats har stärkt förutsättningarna för att tidigt uppmärksamma barns behov och erbjuda stöd i ett tidigt skede.

Genom kartläggningssamtalen skapades fler tillfällen för barn att berätta om sin situation och för vuxna att få en bredare förståelse för barnens vardag, både i och utanför skolan. Arbetet bidrog till att behov synliggjordes som annars riskerat att förbli oupptäckta. Samtidigt skapade den ökade närvaron och samverkan mellan skola/elevhälsa och socialtjänst bättre förutsättningar för att identifierade behov kunde tas vidare till dialog, samordning och stöd.

Erfarenheterna visar vidare att möjligheterna till delaktighet och samarbete ökar när stöd erbjuds i miljöer där barn och vårdnadshavare redan känner tillit till de vuxna som finns omkring dem. Att samtalen genomfördes i skolmiljön, tillsammans med personal som familjerna redan hade en relation till, bidrog till att fler vårdnadshavare valde att delta i samtal där även socialtjänsten medverkade. Socialtjänstens kompetens blev därigenom mer tillgänglig, och närvaron i en välkänd miljö upplevdes som positiv av vårdnadshavarna¹².

Även om dessa erfarenheter bygger på ett begränsat antal samtal och inte möjliggör några slutsatser om långsiktiga effekter, ger de en tydlig indikation. En systematik i samtal med barn, i samverkan och i ett gemensamt ansvarstagande för barnets hela livssituation skapar goda förutsättningar för att upptäcka behov tidigt och sätta in stöd i tid – särskilt när arbetet sker i en för familjen trygg och välkänd miljö.

---

¹² Från det att skolans interna ärendegång förenklades och socialtjänstens närvaro schemalades på skolan (oktober 2025) genomfördes 4 gemensamma möten med vårdnadshavare där representanter från både skola och socialtjänst närvarade.

5. Lärdomar

Arbetet med att utveckla och testa tidiga och samordnade insatser i Helsingborg har gett upphov till viktiga lärdomar inför det fortsatta arbetet. Lärdomarna bygger på erfarenheter från både det praktiska genomförandet och de resultat som beskrivits i föregående kapitel.

Lärdomarna pekar sammantaget på att utvecklingen av TSI inte enbart handlar om att ta fram nya arbetssätt, utan i lika hög grad om att skapa gemensam förståelse, fungerande strukturer och rätt organisatoriska förutsättningar.

I följande avsnitt beskrivs de mest betydelsefulla lärdomarna från projektiden.

5.1 Helhetsbild och relationer är grunden för tidig upptäckt

De behov som påverkar barns hälsa, utveckling och skolgång uppstår sällan inom ett enskilt livsområde. Ett helhetsperspektiv är därför viktigt för att förstå vad som ligger bakom ett barns situation och vilka insatser som kan vara relevanta.

Kartlägningsverktyget som togs fram i fas 2 fungerade som ett stöd för att synliggöra behov ur ett mer helhetsorienterat perspektiv, men den som använder verktyget behöver vara en vuxen som barnet har en trygg relation till. I tilliten till den de pratade med berättade barnen på pilotskolan i hög grad om sin situation när frågorna ställdes till dem. Som framgår ovan påverkades även vårdnadshavares vilja att ta emot stöd av de relationer och sammanhang där stödet erbjöds.

5.2 Tidigt stöd kräver strukturer och samordning

TSI-arbetet visade samtidigt att relationer i sig inte är tillräckligt för att en tidig upptäckt av behov ska leda vidare till att stöd erbjuds. Relationerna behöver kombineras med strukturer och kompetens som gör det möjligt att agera på det som upptäckts.

Olika verksamheter ser olika delar av barnets situation. När dessa perspektiv kombineras ökar möjligheten att skapa en samlad förståelse för barnets behov, identifiera relevanta insatser och erbjuda ett mer sammanhållet stöd för barn och familjer. En viktig insikt har varit att medarbetare som uppmärksammar barn i behov

av stöd inte ska behöva bära ansvaret ensamma, utan behöver ett sammanhang präglad av stöd, samverkan och gemensamt ansvar.

En central lärdom är därför att tidiga och samordnade insatser behöver byggas genom gemensamt organiserade strukturer där olika professioner kan bidra med sina respektive perspektiv och kompetenser, både inom och mellan verksamheter som möter barn, unga och deras familjer.

Dialogerna i den stadsövergripande workshop som genomfördes i fas 2 bekräftar denna bild. Där lyftes särskilt behovet av enkla och välkända kontaktvägar mellan verksamheter. Det handlar bland annat om att skolor behöver tydliga ingångar till socialtjänsten, att socialtjänsten kan erbjuda rådgivande stöd till skolor, samt att det finns former för gemensam analys, uppföljning och lärande mellan de verksamheter som möter barn och unga.

5.3 Ledarskap, organisering och förankring är avgörande

Ett viktigt lärande från TSI-arbetet är att utvecklingen av tidiga och samordnade insatser är beroende av ett aktivt ledarskap och bred organisatorisk förankring.

Pilotarbetet på Drottninghögsskolan illustrerade hur ett tydligt och engagerat ledarskap kan skapa både mandat, riktning och uthållighet i förändringsarbetet. När arbetet prioriterades skapades också goda förutsättningar för praktisk tillämpning, lärande och vidare utveckling.

Samtidigt visade projektet att arbetet riskerar att bli personberoende om det inte är tydligt förankrat i berörda verksamheter. Erfarenheterna från socialförvaltningens deltagande under projektperioden visade att det krävs tydliga uppdrag, mandat, resurser och interna strukturer för att arbetet ska bli en integrerad del av ordinarie verksamhet och kunna bidra fullt ut med den kompetens som behövs i utvecklingen av tidiga och samordnade insatser.

5.4 En gemensam förståelse av vad "tidigt" innebär behöver utvecklas

Ett annat lärande från TSI-arbetet är behovet av en gemensam förståelse för vad som menas med "tidigt" i begreppet tidig upptäckt. I många sammanhang kom diskussionerna initialt att handla om barn som redan var kända av olika verksamheter och redan hade stödinsatser omkring sig. Under projekttiden har det

varit viktigt att tydliggöra att "tidigt" i TSI-sammanhang kan vara både tidigt i ålder men också tidigt i en ogynnsam utveckling oavsett ålder. Den tidiga upptäckten är inte kopplad till någon särskild problematik eller ett enskilt livsområde. Den handlar om att fånga det första skavet – när något inte känns rätt, men ännu inte är tillräckligt tydligt för att direkt kunna kopplas till en befintlig insats. TSI-arbetet handlar i dessa situationer om att bidra till en fördjupad förståelse av barnets behov, så att rätt aktörer och resurser kan involveras och kopplas på i ett tidigt skede.

En fortsatt förflyttning av förståelsen för vad "tidigt" innebär är därför en viktig del i det fortsatta arbetet. Det gäller även att tydliggöra och kommunicera hur TSI förhåller sig till och kompletterar befintliga arbetssätt som också syftar till tidigt stöd till barn och unga, såsom skolsociala team, SSPF och föräldraskapsstöd.

6. TSI-arbetet framöver

Utifrån erfarenheterna, resultatet och lärandet från TSI-arbetets två första år finns flera utvecklingsområden för det fortsatta arbetet. Dessa handlar bland annat om att vidareutveckla och ytterligare anpassa kartläggningmaterialet, anpassa arbetssättet till olika åldrar och fler arenor där barn och unga finns, samt att stärka samordningsstrukturer mellan verksamheter. Det fortsatta arbetet behöver också fokusera på att utveckla en resurseffektiv samverkan som utgår från barn och ungas behov, där forskning, professioners erfarenheter och barns röster tas tillvara. En viktig del är även att fortsatt utveckla det gemensamma förhållningssätt som utgör en central del av TSI-modellen.

Inom ramen för det beslut om ett fortsatt tvåårigt TSI-arbete inom ramen för PART, som fattades i fas 4, pågår nu en vidareutveckling av arbetet baserad på hittills gjorda erfarenheter. Parallellt sker en systematisk uppskalning av TSI-arbetet i staden.

Uppskalningen innebär inledningsvis att det arbete som redan påbörjats på Drottninghög fortsätter och breddas till fler arenor där barn och unga vistas, och där vuxna har möjlighet att uppmärksamma behov av stöd. Successivt utökas arbetet sedan till att även omfatta barn och unga över 12 år samt till att starta upp TSI-arbete i en ny stadsdel. Som en del i den fortsatta utvecklingen inleddes i mars 2026 även ett ettårigt samarbete med två forskare från Institutionen för tjänstevetenskap vid Campus Helsingborg, Lunds universitet. Syftet är att utveckla former för

reflekterande och kollektiv kunskapsutveckling, som stöd för en fungerande och levande samordning i praktiken.

Målet är att följande ska ha uppnåtts när uppskalningsperioden avslutas i mars 2028:

- professionella har förmåga och trygghet i att använda och agera utifrån TSI-arbetssättet
- TSI-arbetssättet används och tillämpas i verksamheter som möter barn och unga
- ett förankrat ramverk för genomförande av TSI-arbete är etablerat, samt att en plan för fortsatt spridning och implementering i staden finns framtagen

De långsiktiga effekterna för Helsingborgs TSI-arbete är att:

- Barn och unga får likvärdiga möjligheter att möta medarbetare som tidigt ser, förstår och agerar när barn och unga inte mår bra
- Barn, unga och deras familjer får stöd som är lättillgängligt, sammanhållet och tidigt bryter en negativ utveckling

7. Slutord

Arbetet med att utveckla tidiga och samordnade insatser i Helsingborg har under de två första åren gått från idé till praktisk handling. Genom att utgå från identifierade behov, testa i liten skala och successivt justera arbetssätt har en grund lagts för ett fortsatt långsiktigt utvecklingsarbete kring tidigt och sammanhållet stöd till barn, unga och deras familjer.

Projektet visar att det finns ett stort engagemang och många verksamheter som vill bidra. Samtidigt tydliggör erfarenheterna att utvecklingen av TSI kräver tid, uthållighet och ett gemensamt ansvarstagande – där relationer, strukturer och ledarskap behöver samspeka.

Ett viktigt medskick från arbetet är att utvecklingen av tidiga och samordnade insatser inte i första hand handlar om att införa nya metoder, utan om att skapa förutsättningar för att kunna agera tillsammans på det som redan uppmärksammas – i rätt tid. När olika perspektiv tas tillvara och omsätts i gemensamt handlande ökar möjligheten att möta barns behov tidigt och på ett mer sammanhållet sätt.

Det fortsatta arbetet handlar nu om att både fördjupa det som påbörjats och om att succesivt sprida lärande, arbetssätt och samverkansformer till fler verksamheter och sammanhang där barn och unga finns.

I grunden handlar TSI om något enkelt men samtidigt avgörande: att tidigare se, förstå och möta barns behov – tillsammans.